

ПРИПРЕМЕ ЕГЗЕРЦИРА
ЗА ОБЕЛЕЖАВАЊЕ
ДАНА ВОЈСКЕ

ГАРДИЈСКИ ПЛЕС СА ПУШКОМ

Касарном „Дедиње“ већ данима одјекује бат углачаних војничких чизама. Уз тактове „Марша краља Милана Обреновића“ гардисти свакодневно сатима увежбавају за свечаност поводом Дана Војске, која ће ускоро бити одржана у Зрењанину.

За 36 војника у строју, под вођством командира егзерцира капетана Ђорђа Симића, највећи изазов за наступ у срцу Баната биће ограничени простор који им је на располагању на главном градском тргу. Овогодишњи плави строј представиће се атрактивнијим и динамичнијим покретима, па ће петоминутни наступ бити најзахтевнији до сада. Управо зато ће „плес с пушком“ изводити највиши и најспретнији момци из Гардијског батаљона.

Овогодишњи егзерцир, обећавају гардисти, биће спектакл за памћење. Одабрани војници Гардијског батаљона ових дана интензивно вежбају како би пред државним и војним врхом све било савршено изведено. Мотив више за складни плави строј је да и овај пут оправдају најгромогласнији аплауз којим их грађани на војним свечаностима већ, традиционално, награђују.

Присећајући се обнављања традиције егзерцира, командант Гардијског батаљона мајор Марко Марјановић, који је и сам био део наступа у Пожаревцу, каже да су тада имали само један месец интензивних припрема. Сада, ипак, за увежбавање остављају нешто више времена, јер су са сваким новим егзерциром покрети атрактивнији, али и компликованији, па није могуће скратити време припрема. Два месеца, како истиче, биће довољно за до сада најзахтевнију кореографију.

Уметност складног покрета

Након наређења министра одбране за ангажовање егзерцира, командант Гарде даје основне смернице команданту Гардијског батаљона које

дефинише дужину трајања и број људи у строју. Након тога, начелник репрезентативног оркестра Гарде предлаже нумере уз које се може изводити егзерцир, а онда на сцену ступа командир егзерцира који је задужен за осмишљавање „костура“ коју подразумева формације егзерцира и начин престројавања.

– Првих година гледао сам снимке страних армија, проучавао шта је могуће уклопити с нашим наоружањем, а да је подржано стројевим правилом. Доста светских егзерцира служи се елементима који нису строго војнички, а наш је циљ да се у егзерциру прикаже максимална стројева изграђеност и војничке радње – прича капетан Симић, који у слободно време осмишљава различите „костуре“ егзерцира, који му касније олакшавају посао, јер од тога бира елементе које ће уклопити у конкретни егзерцир. Најмање три месеца пре самог задатка предлаже више варијанти „костура“, а командант Гарде одлучује с којом ће наступати.

Након тога, „костур“ се уклапа у саму нумеру, сходно броју тактова и интонацији музике. Циљ је уклопити престројавања из формације у формацију с променом ритма у музици. За сваки такт прописује се одређена радња која се изводи, а онда за гардисте остаје лакши део посла – увежбавање.

– Ускладити постојећи број људи, редовне задатке и обавезе Гардијског

батаљона с увежбавањем егзерцира, прави је организацијски изазов. Трудимо се да људе који се увежбавају за егзерцир, барем у време најинтензивнијих припрема, ослободимо свих осталих задатака – објашњава мајор Марјановић, гардиста с дугогодишњим стажом, који из личног искуства зна после колико се сати мукотрпног вежбања долази до савршеног егзерцира.

У сусрет предстојећем Дану Војске, мајор Марјановић истиче да је задовољан досадашњим степеном увежбаности егзерцира и, уз пуно поверење које има у капетана Симића, сигуран је да ће тог дана бити најпоноснији командант. Ипак, не крије да му никад није свеједно током петоминутног наступа гардиста, јер их, осим гра-

БЕСПРЕКОРНА ОРГАНИЗАЦИЈА

Гардијски батаљон има прегршт редовних задатака: обезбеђење објеката, покретних ствари и људства, војне почасте, свакодневна почасна стража испред зграде Генералног секретаријата председника Републике... Поред тих активности, они ипак успевају да за свега два месеца до савршенства увежбају егзерцир и, по ко зна који пут, публику оставе без даха. За то је, кажу гардисти, заслужна беспрекорна организација.

ђана, прати цео државни и војни врх, па нема места грешкама. Увежбани гардисти до сада никад нису оманули. Осим тога, никог нису оставили равнодушним.

„Марш краља Милана Обреновића“ траје нешто више од три минута, након чега ће, по завршетку музике, гардисти образовати популарни тунел, кроз који ће капетан Симић проћи по тактовима добоша, пркосећи, без трептаја, бајонетима који се укрштају пред њим.

– Већина људи из строја већ је учествовала или увежбавала за раније егзерцире. Трудимо се да нам главнина строја буду људи с искуством у егзерциру, а да део буду нови војници – каже командир егзерцира, напомињући да је то од кључног значаја за успех.

Увежбавањем до савршенства

Физички део припрема почео је с првим данима марта, када је војницима предочен изглед егзерцира и комплетна кореографија. Представљањем сегмената задатих формацији започиње увежбавање. У јеку припрема за свечаност, радни дан гардиста ангажованих у егзерциру потпуно се разликује од стандардне „војничке приче“. Постигнут ниво обучености и замор људства диктирају сатницу плавог строја.

Након јутарњег задуживања пушке „паповке“, следи примењено физичко вежбање с наоружањем, како би се гардисти разгубали и добро загрејали за оно што им следи – вишесатни плес с пушком.

– Генерално гледано, негде на половини увежбавања долази до замора, па не можемо да реализујемо непрекидно шесточасовно увежбавање. Тада прибегавамо двократном радном времену – увежбавамо два-три сата пре подне, затим су слободни четири или пет сати, па поподне опет три-четири сата увежбавања – прича капетан Симић, под чијом командом 36 људи свакодневно „утврђује градиво“ тежећи перфекцији.

– Гардисти увежбавају по свим временским условима, јер никад не знамо каква ће ситуација бити на сам дан наступа. Тако смо за парадну „Корак победника“ морали да покажемо спретност и на киши – објашњава мајор Марјановић, изражавајући сигурност да ће два месеца припрема и различитих временских услова бити довољно да се гардисти покажу у најбољем светлу.

Прво се увежбавају преласци из једне у другу формацију, а затим рад-

ње за сваку појединачну формацију. Прва формација – престојавање – друга формација – престојавање..., и тако седам пута за овогодишњи егзерцир. Формацију чине више различитих динамичних радњи, које захтевају стопроцентну концентрацију.

– Трудимо се да нам остане барем 20 дана пред свечаност за увежбавање целе кореографије и довођење егзерцира до савршенства. Циљ је да извођење радњи буде једновремено,

ПРОСЛАВА 180 ГОДИНА ГАРДЕ

Гардисти су обновили традицију извођења егзерцира пре шест година, када су у Пожаревцу обележавали 180 година постојања своје јединице. Тада је стотину старешина и војника на редовном служењу војног рока за месец дана увежбало четири различита егзерцира, која су извођена истовремено, на команду и без музике. Тада су изводили основне стројеве радње с пушком и ударили темеље оном што данас представља спектакл сваке велике војне церемоније.

положај тела идентичан и да равнање буде беспрекорно – каже капетан Симић, додајући да макар и мала грешка у равнању приликом, на пример, прве формације, може направити проблем у каснијим формацијама, јер се гардисти константно крећу. Сваки потез, свака радња, мора бити до танчина увежбана како би на дан свечаности све заблестили у пуном сјају.

Док су се у ранијим кореографијама егзерцира смењивали динамични сегменти, капетан Симић открива да ће овај који увежбавају за предстојећи празник бити динамичан у целисти. Осим вратоломија с пушком које су већ изводили, за Дан Војске припремају прави празник за очи, а не желећи да открива превише детаља, командир егзерцира истиче да за свој петоминутни наступ, колико ће Зрењанинци имати прилику да уживају у егзерциру, гардисти спремају много нових, до сад не виђених сегмената. Ипак, шта је то ново, остаће тајна до дана „Д“, али у Гардијском батаљону обећавају да ни овога пута атрактивност неће изостати.

– Верујем да ће овај егзерцир показати до које мере војник може

бити увежбан и сконцентрисан, а да приликом тога не дође до повређивања – објашњава капетан Симић.

Иако ће наступ плавог строја посматрати са бине, међу многобројним покретима, чак и на дан саме свечаности, оштро око команданта Гардијског батаљона мајора Марјановића приметити ће сваку грешку која се поткрала. Ипак, свестан је да међу хиљадама захтевних покрета које гардисти вешто „упакују“ у свега неколико минута мора бити ситних пропуста.

– За кратко време морају да овладају свим покретима и да науче да их ускладе међусобно и у ритму. То, верујте, није нимало лако. Битно је да на дан свечаности оно што публика види буде савршено. А нама, нама увек може боље – каже командант Гардијског батаљона.

Неизвесност до самог краја

За Дан Војске спрема се 15 одсто више гардиста, а ко ће у плавој униформи уз тактове „Марша краља Милана Обреновића“ пред Зрењанинци-

ма заплесати с пушком у руци, знаће се тек на генералној проби.

– Рачунамо на све људе које увежбавамо. Нема никаквих разлика између војника који су у строју и који су резерва. На сваких неколико дана ротирамо људе који су у резерви, како би сви имали једнаке прилике да увежбавају. Само тако су сви високомотивисани и дају свој максимум – објашњава мајор Марјановић, наглашавајући да о коначном избору најчешће одлучују нијансе.

С обзиром на то да у Гарду, по традицији, долазе најбољи војници, који имају одређене предиспозиције за припадност тој елитне јединици наше војске – висина, физичке способности, лични изглед и координација, свако од њих има једнаке шансе да буде део Гардијског батаљона, а самим тим и, једног дана, егзерцира. Ипак, постоји један фактор који је од пресудне важности приликом формирања егзерцира – музикалност. Уколико војник нема слуха и не може да испрати ритам, уз сву добру вољу никад неће наступати у егзерциру.

Између две свечаности на којима наступа егзерцир, гардисти се кондиционирају увежбавањем одређених сегмената и формација. Покрети су објашњени у програму обуке, што даје могућност свим старешинама и војницима да их увежбавају. Комбинација тих стандардних радњи уз музику чини кореографију егзерцира.

Због специфичности посла коју војници Гардијског батаљона обављају, новом војнику у тој јединици потребни су месеци да похвата све конце и да се равноправно с осталима ухвати у коштац са свим дневним обавезама. Старешине их постепено уводе у сваки задатак – најпре индивидуална обука, затим ангажовање на обезбеђењу објеката, па унутрашња служба, увежбавање стројевих радњи с „паповком“, радње које се реализују приликом смене почасне страже испред Председништва. Када млади гардиста овлада „паповком“, најпре се ангажује у протоколним активностима, затим у почасној стражи, а тек тада може да се нада уласку у егзерцир. И то као резерва! ■

Мирјана КРСТОВИЋ
Снимио Горан СТАНКОВИЋ